

7. 9. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Problematika squeeze-out stále aktuální

Problematika tzv. „squeeze-out rights“ je v současné době jedním z často diskutovaných témat nejen v právnické obci. Tato tematika nabyla na důležitosti v souvislosti s návrhem na zrušení ustanovení § 220p obchodního zákoníku (zrušení akciové společnosti s převodem jmění na akcionáře), který byl podán Ústavnímu soudu v prosinci loňského roku.

Problematika tzv. „squeeze-out rights“ je v současné době jedním z často diskutovaných témat nejen v právnické obci. Tato tematika nabyla na důležitosti v souvislosti s návrhem na zrušení ustanovení § 220p obchodního zákoníku (zrušení akciové společnosti s převodem jmění na akcionáře), který byl podán Ústavnímu soudu v prosinci loňského roku.

„Squeeze-out right“ lze obecně popsat jako právo majoritního akcionáře společnosti, který nabyl stanovený podíl na společnosti (standardně nejméně 90%), „vykoupit“ zákonem stanoveným způsobem podíly ostatních akcionářů. Majoritní akcionář je však povinen ostatním akcionářům poskytnout přiměřené vypořádání podle hodnoty jejich podílů. Česká právní úprava, která se inspirovala německou a rakouskou právní úpravou, upravuje určitou obdobu „squeeze-out right“ právě ve výše zmiňovaném ustanovení § 220p obchodního zákoníku. Česká úprava s sebou ovšem nese též zrušení předmětné společnosti (na rozdíl od úpravy obsažené v níže uvedené evropské směrnici).

Přestože na první pohled by „squeeze-out right“ mohlo působit dojmem nerovnosti pozic majoritních a minoritních akcionářů, je nutno si uvědomit, že k nabytí 90% podílu na společnosti obvykle nedojde v jednom okamžiku, ale jedná se o déle trvající proces, v jehož rámci obvykle minoritní společníci/akcionáři mají možnost využít svých práv v rámci povinných nabídek převzetí. Dále je třeba poukázat na to, že hranice vyžadovaná obchodním zákoníkem pro uskutečnění převodu jmění na akcionáře (90%) je natolik vysoká, že podíly ostatních minoritních akcionářů lze obecně považovat spíše za spekulativní investice. Vzhledem k tomu, že cílem spekulativních investic je realizace zisku a nikoli dlouhodobá účast na společnosti nebo aktivní řízení společnosti, lze zájmy minoritních akcionářů považovat za dostatečně chráněné, pokud zde existuje zákonem stanovená povinnost majoritního akcionáře poskytnout ostatním akcionářům při výkupu jejich podílů přiměřené vypořádání. Právní úprava by tedy měla reflektovat jak práva majoritního akcionáře, tak oprávněné zájmy minoritních akcionářů.

V letošním roce byla přijata směrnice č. 2004/25/ES týkající se nabídek převzetí (*takeover bids*), která má být členskými státy implementována do 20. května 2006. Tato směrnice se kromě jiného vyjadřuje též k problematice „squeeze-out rights“. Členské státy jsou povinny zajistit, aby osoba, která drží nebo po uskutečnění nabídky (která musí splňovat podmínky stanovené ve směrnici) nabude alespoň 90% podíl na kapitálu, resp. hlasovacích právech, cílové společnosti, mohla na ostatních akcionářích cílové společnosti požadovat, aby jí prodali své podíly. Taková osoba je však povinna zaplatit ostatním akcionářům za jejich podíly přiměřenou cenu. Členské státy jsou podle směrnice oprávněny výše uvedenou 90% hranici dále zvýšit, nikoli však nad 95%.

Otázkou je, zda úprava v české legislativě, tj. převod jmění na akcionáře s následným zrušením akciové společnosti,

je úpravou z právního a ekonomického hlediska optimální. V této souvislosti bude nepochybně velmi důležitým bodem konečné rozhodnutí Ústavního soudu ve věci návrhu na zrušení tohoto zákonného ustanovení.

Do budoucna je pak při diskusích vedených odbornou veřejností o právní úpravě „squeeze-out right“ třeba vzít v úvahu nejen české právní prostředí, ale i řešení této problematiky obsažená v evropských směrnících.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. – zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy](#)
- [Problematické aspekty změn v úpravě odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 29.: Jednání za s.r.o. – jednatelé](#)